

NARVA KESKRAAMATUKOGU 2023. AASTA TEGEVUSE ARUANNE

Narva 2024

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Põhilised tegevussuunad	4
2. Juhtimine	6
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:	6
2.2 Eelarve.....	7
2.3 Projektid	8
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	9
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	10
2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused	11
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	11
2.4.4 Erialahariduse omandamine	11
2.4.5 Töötajate tunnustamine	11
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	12
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	13
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	13
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	14
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	17
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	20
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	20
4.3 RVL teenindus.....	23
4.4 Laste- ja noorteteenindus	23
4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine	24
4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine.....	24
4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	25
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	27
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	28
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	30
4.6.1 kohalikul tasandil	30
4.6.2 riiklikul tasandil.....	31
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.....	31
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	33
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	34

4.9 Andmebaasid	35
5. 2024. aasta tegevused	35
LISA 1. Personali koolitus	37
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	37
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.....	37
LISA 4. Laste ja noorteüritused	38
LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine.....	43

Sissejuhatus

Tabel 1. Üldandmed

Maakonna / linna nimi	Elanikearv (01.12.22)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Kokku
Narva linn	53681	1	2	3

1. Põhilised tegevussuunad

Narva Keskraamatukogu toetus oma tegevuses 2023. aastal Rahvaraamatukogu seadusele, Kultuuri arengukavale 2021-2030, Narva kultuuristrateegiale 2030, Narva linna arengukavale 2008-2025, Narva noorsootöö arengukavale 2021-2026 ning Narva Keskraamatukogu arengukavale 2021-2026.

Narva Keskraamatukogu prioriteetseteks tegevussuundadeks olid:

- erinevatele sihtrühmadele suunatud kvaliteetsete teenuste arendamine;
- elukestvat õpet toetavad tegevused ning uute programmide väljatöötamine ja läbiviimine;
- erinevate põlvkondade sidusust toetavad tegevused;
- lõimumist toetavad tegevused;
- lastele ja noortele inspireerivate tegevuste ja avatud keskkonna loomine;
- koduloo kogu täiendamine, säilitamine ja kättesaadavaks tegemine
- lugemisharjumuste kujundamine;
- kogude optimeerimine.

31.12.2023 seisuga oli Narva Keskraamatukogus 9142 lugejat, võrreldes 2022. aastaga vähenes see arv 50 lugeja võrra (-0,54%). Raamatukogu külastati 108352 korda ja teostati kokku 321304 laenutust. 2023. aastal osales individuaal- ja rühmakoolitustel 3379 inimest. Raamatukogu poolt korraldatud sündmustel osales 22007 inimest. Statistikaameti andmetel Narva elanike arv vähenes võrreldes 2022. aastaga 1085 inimese võrra.

2023. aasta alguse üheks tähtsamaks sündmuseks võib pidada Raudteejaama reisiraamatukogu avamist. Raudteejaama raamatukogu avati pidulikult 30. jaanuaril, eesti kirjanduse päeval, kus osalesid kultuuriminister ning haridus- ja teadusminister. Narva Keskraamatukogu raamatukoguhoidjad korrastavad ja täiendavad raamatukogu igapäevaselt, sest iseteeninduse põhimõttel kahjuks raamatukogu ei toimi. Eelmisel aastal leidis üle 1500 väljaande läbi reisiraamatukogu endale uue omaniku.

Liikumisaastat alustasime teatepulga üleandmisega Äkkeküla spordiradadele, ning samal päeval toimus üle-linnaline jalgsimatk. Jaanuaris avasime temaatilise näituse „Narva spordikangelased“ ning liikumisaasta sündmused toimusid terve aasta jooksul. Lugejatele paigutasime raamatukokku trenažööri kõndimiseks, võimlemispalli, hularõnga jms.

Ka sauna-aastale pühendatud sündmused toimusid terve aasta jooksul ning lõppesid koostöös Meresuu SPAGA laupäevase saunamaratoniga.

Märtsis toimus Narva Keskraamatukogus kultuuriministri osavõtul arutelukohtumine ühiskonna sidususe, kodanikuühiskonna ja kultuuri edendamise teemadel.

Võrreldes eelmiste aastatega toimus rohkem sündmusi ja loenguid väljaspool raamatukogu: kohvikus „Valge kõrvits“, Äkkeküla spordiradadel ja üle Ida-Viru maakonna: Olgina, Sinimäe rahvamajades ning Narva-Jõesuu huvikeskuse Valges saalis, Kohtla-Järve kultuurimajas, Sillamäe Keskraamatukogus jne. Kunstiloengute sarjad suurendasid osalejate arvu 12,56 % võrra.

Alustasime uue ürituse formaadiga kohvikus „Valges kõrvits“, mis tõi juurde uusi lugejaid, ning osutus populaarseks raamatuhuviliste seas.

Ukraina sõjapõgenikud said Ameerika Suursaatkonna projektitoetusel õppida raamatukogus tasuta inglise keelt.

Uue teenusena käivitati raamatukogu külastajatele „Toataimede vahetus“, kust inimesed saavad endale kaasa võtta meelepärase taime ning saada taimede kohta vajalikku informatsiooni. Toataimede vahetuse idee saadi Norra raamatukogude külastamise kogemusreisilt.

2023. aastal viidi läbi lugejate rahulolu uuring, et pideva parendusprotsessi käigus selgitada välja kitsaskohad ning leida neile lahendused. vt p 4

2023. aasta augustis toimus Energia raamatukogu kolimine Narva Laste Loomemajja. Uue asukoha eeliseks on see, et Energia haruraamatukogu asub praegu kaasaegses hoones ja

raamatukogu teenuste kättesaadavus Soldina linnaosa elanikele on paranenud. Kolimise käigus optimeerisime kogu.

Seoses 2024. aasta Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse õppetegevuse ümberkorraldusega kolib Kreenholmi raamatukogu uutesse ruumidesse. Kahjuks ei saanud raamatukogu „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate rahvaraamatukogude arendusprojektid” kaudu toetust.

Kõik kavandatud tegevused vastavalt Narva Keskraamatukogu Ürituste kavale 2023, Arengukava tegevuskavale 2023 said täidetud.

Narva Keskraamatukogu on endiselt stabiilselt arenev tähelepanuväärne kogukonnakeskus Narva linna kultuurimaastikul. Me säilitame ja vahendame Narva kultuuriruumile omaseid väärtuseid, vaba ja piiramatut ning tasuta juurdepääsu informatsioonile, teadmistele ja kultuurisündmustele ning toetame elukestvat õpet ja enesetäiendamist.

2 Juhtimine

2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

2023. aastal Narva Keskraamatukogu struktuur jäi samaks:

- Narva Keskraamatukogu peamaja, aadressil Malmi 8;
- Kreenholmi raamatukogu, aadressil Kreenholmi 45;
- Energia raamatukogu, aadressil Partisani 2;
- Laste Loomemaja teeninduspunkt, aadressil Partisani 2;

Energia raamatukogu ja lastekirjanduse teeninduspunkt asuvad ühes majas, kuid erinevates ruumides. Seoses Energia raamatukogu kolimisega muutus Energia raamatukogu aadress. Raamatukogu tööaeg ja personali koosseis jäi samaks. Kolimise käigus vahetasime osaliselt välja sisustuse. Väga oluline on see, et Soldina linnaosas jäi alles haruraamatukogu, kus on nõuetekohane valgustus, küte ja ventilatsioon ja kõik tingimused lugejate teenindamiseks.

Märtsis algasid ettevalmistused raamatukogu kolimiseks ja vaatamata töötajate puhkusele, toimus kolimine tõrgeteta augustikuus. Kolimise käigus optimeerisime kogu ja osaliselt vahetasime välja sisustuse.

Narva Keskraamatukogu nõukogu koosolek toimus 1 kord. Aasta alguses saadi nõukogu heakskiit, kus kinnitati 2023. aasta arengukava tegevuskava, 2023. aasta ürituste kava ning

2022. aasta tegevuskava aruanne. Tehti ülevaade statistikast ning eelarve täitmisest. Tutvustati haruraamatukogude tulevikku.

2023. aasta sügisel alustati ettevalmistusi Kreenholmi raamatukogu kolimiseks 2024. aastal.

2.2 Eelarve

Tabel 2. Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.22 €	Seisuga 31.12.23 €	Muutus %
Eelarve kokku	962,35	889,23	-7,59
sh keskraamatukogu			
Personalikulu	705,23	750,07	+6,35
sh keskraamatukogu			
Komplekteerimiskulu	91,08	110,72	+21,56
sh KOV-lt	19,4	19,4	0
sh riigilt	71,68	91,32	+27,39
sh keskraamatukogu			
Infotehnoloogia kulu	2,44	3,21	+31,55
sh keskraamatukogu			
Investeeringud põhivarasse	0	0	0
sh ehitiste soetamine ja kapitaalremont	0	0	0

2023. aasta eelarvest moodustasid tulud kohalikult omavalitsuselt 904414 eurot (kasv eelmise aastaga võrreldes 5,69%) ning tulud riigilt 91326 eurot (kasv eelmise aastaga võrreldes 4,84%), tulud muudest allikatest oli kokku 75210 eurot (+36,84%).

Tööjõukulud olid 750070 eurot (summa kasvas eelmise aastaga võrreldes 10% seoses raamatukoguhoidjate palgatõusuga alates 1. septembrist 2023).

Komplekteerimiskulud (110720 eurot) kattis kohalik omavalitsus (17,53%), riigi rahastus oli (82,47%). MIRKO laenusplatvormi tarbeks soetasime teavikuid summas 30 812 eurot (33,73% riigi rahastusest).

2.3 Projektid

Tabel 3. Narva Keskraamatukogu projektid

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Meistrite linn (Narva linn)	01.01.2023 - 31.12.2023	500,00	500,00
Lugemise maitse (Narva linn)	01.01.2023 - 31.12.2023	750,00	750,00
Lauamängude klubi (Narva linn)	01.01.2023 - 31.12.2023	300,00	300,00
Suvi, raamat, jäätis! (Põhjamaade Ministrite Nõukogu)	01.06.2023 - 31.08.2023	700,00	700,00
Eesti kirjanikud Narva! (Eesti Kultuurkapital)	01.10.2023 - 23.06.2024	500,00	600,00
Kodanikukuu Narva Keskraamatukogus (Eesti Kultuurkapital)	09.10.2023 - 30.11.2023	500,00	600,00
		3250,00	3450,00
Ameerika Ühendriikide Suursaatkonna Grant Award Number SEN10023GR0021	01.10.2023 - 30.09.2024	45028,25	45028,25

Lisarahastus võimaldas mitmekesistada raamatukogu tegevusi ja teenuseid erinevatele sihtrühmadele ja leida uusi lugejaid ja partnereid.

Suurima projekti toetuse summas 45028,25 eurot saime Ameerika Ühendriikide Suursaatkonnalt, mis oli suunatud uute raamatukoguteenuste juurutamiseks. 2023. aastal jätkas oma tegevust lastele ja noortele mõeldud programmeerimiskool "Edukoht". Peale selle avati inglise keele algkursus Ukraina põgenikele, kes elavad Ida-Virumaa linnades. Jätkasime populaarsete kursustega: „Arvutikursus eakatele“, „Nutitelefoni kasutamine“ ja „Pildistamise nutitelefoniga“. Huvi nende kursuste vastu on endiselt kõrge. Inglise keele algkursus ja suhtluskubi tegutsesid raamatukogus huviklubi formaadis.

Jätkasime ameerika mängu- ja animafilmi linastustega.

Aasta jooksul omandasid eakad raamatukogus arvutitarkust. Erinevatele sihtrühmadele viidi läbi peamiselt individuaalkoolituse formaadis arvutitarkuse, 3D-printeri ja laserlõikuri töötubasid. (Lähemalt koolitustest vt p 4.7). Peale ülalnimetatud programmide korraldati Ameerika keskuses teisi sisukaid sündmusi “Successful Women - Creators of the Future”, Conversation therapy, Meeting with a radio host: “Varvara Sergejeva: RadioInterview as a Revelation” jt.

2023. aastal toimus NKR Ameerika Keskuses 372 sündmust, kus osales kokku 5228 inimest.

2023. aasta suvel pöörasime erilist tähelepanu põhjamaade kirjanduse populariseerimisele. Koostöös Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindusega jätkasime lastele mõeldud projektiga „Suvi, raamat, jäätis“, ning alustasime täiskasvanutele suunatud lugemismaratoniga „Suvi põhjamaisel rannikul“. Põhjamaade nädala ja Põhjamaade kirjanduse nädala raames osalesime inspiratsiooni õhtul „Põhjamaise kodu meeleolu“ ning korraldasime väljaspool raamatukogu sauna-aastale pühendatud ürituse Meresuu SPA & Hotellis, kus tutvustasime põhjamaade kirjandust ja kultuuri.

Tänu toetusprogrammidele laiendasime oma teenuseid väljaspool raamatukogu ja omavalitsuse piire. Alates 2023. aasta sügisest toimusid programmeerimiskooli „Edukoht“ kursused Tallinnas. Kunstialased loengud toimusid Kohtla-Järvel, Sillamäe, Narva-Jõesuus. Kokkuvõtvalt võib öelda, et populariseerides raamatukogu tegevust väljaspool Narva linna, leidsime uusi lugejaid, külastajaid ja partnereid.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Raamatukogude arv jäi Narva linnas samaks.

31.12.2023 seisuga töötas Narva Keskraamatukogus 53 töötajat, sh 29 raamatukoguhoidjat (22 kõrghariduse ja 7 keskeriharidusega), 1 bibliograaf - kõrgharidusega.

Narva Keskraamatukogus ei toimunud suuri muudatusi personali osas. Seoses Energia raamatukogu kolimisega, asus üks töötaja tööle Kreenholmi raamatukokku. Koondamisi Narva Keskraamatukogus ei toimunud. Üks töötaja lahkus omal soovil ja 2 töötajat läksid vanaduspensionile.

1 töötaja jätkab õpinguid Tartu Ülikoolis ning 1 töötaja Tartu Ülikooli Narva Kolledžis.

Kuna raamatukoguhoidjate palk pole konkurentsivõimeline, siis noorte juurdekasv on peatunud.

2023. aasta detsembris viidi Narva Keskraamatukogus läbi personali rahulolu-uuring. Uuringust selgus, et enamuse raamatukogu töötajad on rahul tööga raamatukogus. Põhiliseks mureks oli raamatukoguhoidjate suur töökoormus ja madal palk.

Novembris viidi läbi riskianalüüs töökohtadel ja koostati töökeskkonna nõukogu poolt sisekontrolli akt. Detsembris toimus evakuatsioon ja tulekahju korral tegutsemise õppus.

2022. aastaga võrreldes tõusis kõrgharidusega raamatukoguhoidjate palk aastaga 10,03%, keskeriharidusega 9,95 %.

Personal osaleb aktiivselt täienduskoolitustel. Osa raamatukoguhoidjaid õpib nii eesti- kui inglise keelt.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

2023. aastal toimus Narva Keskraamatukogu töötajatel 30 koolitust ning koolitustel osales 31 töötajat, koolituste kestuseks oli 1291,5 tundi. Koolitustel osalemiste kohta info on lisatud koondtabelisse lisas 2.

Personalile mõeldud mitmekülgsed ning järjepidevad IT-alased koolitused aitavad tõsta pakutavate raamatukoguteenuste kvaliteeti.

Kuna raamatukogu eelarves puuduvad vahendid koolituste korraldamiseks, siis kasutame võimalusi osaleda tasuta koolitustel. Koolitustel osalemine on muutunud mugavaks, kuna saame osaleda veebi koolitustel, mis on mõeldud raamatukoguhoidjate erialaoskuste täiendamiseks.

Koolituste teemade hulgas olid juhtimiskoolitused, digipädevuste arendamine, psühholoogiaalased koolitused, teenusedisaini koolitused, inforessursside kasutamise koolitused, eesti keele kursused, inglise keele kursused ja eesti kirjanduse vestlusklubi jne.

Sügisel osales Narva Keskraamatukogu 6 raamatukoguhoidjat Jõhvi Keskraamatukogu raamatukogu poolt korraldatud õppereisil Oodi raamatukokku. Narva Keskraamatukogu direktor võttis osa kogemusreisist Norra raamatukogudesse.

2023. aasta jooksul 5 raamatukoguhoidjat õppisid eesti keelt (B1-B2). Kursused jätkuvad 2024. aastal. 5 inimest osalesid eesti kirjanduse vestlusklubis. Inglise keelt õppis 5 raamatukoguhoidjat.

Kõik raamatukogutöötajad läbisid evakuatsiooni ja tulekahju korral tegutsemise õppuse.

2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

2023. aastal olid edukad Narva Keskraamatukogu kunstiteadlase esinemised, mis toimusid Narva Keskraamatukogus sh kunstiajalooliste loengute sari (7 loengut), „Eesti kunsti ajalugu“ sari (4 loengut) ning Kreenholmi raamatukogus, Sillamäe keskraamatukogus ning Ida-Virumaa kultuuriasutustes.

Narva Keskraamatukogu bibliograaf viis läbi kolm avalikku loengut „Õpetaja roll noore põlvkonna kujundamisel ja linna igapäevaelu arengus XIX sajandi lõpust XX sajandi alguseni“, „Narva ja Narva-Jõesuu läbi kirjanike silmade“ ning loengu "Fotoportree tähendus ajaloos". Narva linna fotograafid" rahvusvahelise fotofestivali NOCTURN-fest'i raames.

Suvel esines raamatukogu direktor Saare Maakonna raamatukogus loenguga „Ameerika keskuste koostöövõimalused“, ETV-s ja Raadio 4 stuudios. Asedirektor esines Raadio 4 ja ETV+ stuudios raamatukogu uudiste formaadis. Kunstiteadlane esines ETV+ stuudios ekspordina saates Svoja Pravda.

Töötajate avalikud esinemised on toodud Lisas 2.

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Narva Keskraamatukogu 1 töötaja jätkab õpinguid Tartu Ülikoolis ning 1 töötaja Tartu Ülikooli Narva Kolledžis, omandades noorsootöötaja erialal. Erialapraktikad läbis tulevane noorsootöötaja oma töökohal.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Märtsis tunnustas Eesti Sotsiaaltöö Assotsioon raamatukogu direktorit ja Narva Keskraamatukogu silmapaistva töö eest Narva, Sinimäe, Sillamäe ja Narva-Jõesuu sotsiaalvaldkonna asutustega. AS Hoolekandeteenus tänas raamatukogu tänukirjaga meeldiva koostöö eest 2023. aastal.

2023. aasta lõpus said tunnustuse 3 raamatukogu töötajat silmapaistva töö eest raamatukogus. Detsembris kuulutati välja ka 2 aasta tegu: kaktuseaia avamine ja kirjanduslikud kohtumised lugejatega kohvikus „Valge kõrvits“.

Narva Keskraamatukogu sai tänukirja MTÜ Lapsele oma kodu meeldiva ja asjatundliku koostöö eest projektis „Ida-Virumaa noorte tööleaitamine“ ja lasteaialt Pingviin pikaajalise ja meeldiva koostöö eest.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

Narva Keskraamatukogu ruumid paiknevad 3 hoones: Narva Keskraamatukogu - 3367,5 m² Kreenholmi raamatukogu -1122 m² Energia raamatukogu koos Narva Laste Loomemaja laste kirjanduse teeninduspunktiga -141.4 m²).

Võrreldes eelmiste aastatega vähenes kogupind 74,1 m² võrra, seoses Energia raamatukogu kolimisega 2023. augusti alguses, mis aga ei vähendanud raamatukogu teeninduste kvaliteeti.

Energia raamatukogu kaasaegsetes ruumides on nüüd tagatud paremad tingimused nii lugejatele kui töötajatele, liikumispuudega inimestele on mugavad (parkimiskohad, kaldtee ja invatualett) jne. Energia raamatukogu kolimisele kulus - 3360,00 eurot.

Kreenholmi raamatukogu õppeosakonna mööbli kolimisele kulus - 936,00 eurot.

Energia raamatukogu tööaeg jäi samaks ning säilisid ka töökohad. Kolimise käigus optimeerisime kogu ja osaliselt vahetasime välja sisustuse.

Narva Keskraamatukogu peamaja ruumid vajavad endiselt täielikku remonti. Kinnistute hoonete ja ruumide majandamiseks kulus 2023. aastal 112851 eurot; inventari majanduskulud - 1393,20 eurot.

2023. aastal kulus remonditöödeks:

- Kaabli- ja põranda karbi demonteerimine 4. korrusel - 48,00 eurot;
- fassaadi remonditööd (lahtise krohvi eemaldamine) - 816,00 eurot;
- katuse remont 35 m² - 1220,00 eurot;
- LED-valgustite paigaldamine Energia raamatukogus (6 tk.) - 190,67 eurot.

Osaliselt vahetati Narva Keskraamatukogu lasteosakonna mööbel Kreenholmi raamatukogu kasutatud mööbli vastu.

2023. aastal paigaldasime raamatukogu kõrvale puuetega inimeste sõidukitele mõeldud liiklusmärgi ja tekitasime juurde uue parkimiskoha.

Kahjuks selle aasta Narva Keskraamatukogu katuse osaline parandamine ei muutnud olukorda ning tugevate vihmasadude korral jookseb vesi lugemissaali. Endiselt vajab raamatukogu katus täielikku ümbervahetamist.

Annetusena saime raamatukokku 4 tugitooli.

Haldustegevus piirdus maja töökorras hoidmisega ja võimaldas tasuta kommunaalteenused ning haruraamatukogude üüri täies mahus. Endiselt tekitab muret Narva Keskraamatukogu tasuta parkimiskohtade vähesus, mida tuleval aastal võib leevendada naaberriigi piiripunkti sulgemine, sest väheneb Malmi tänavale pargitud autode arv.

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele

Narva Keskraamatukogu, Kreenholmi raamatukogu, Energia raamatukogu ning Lasteloomemaja lastekirjanduse teeninduspunkti juures on tagatud juurdepääs liikumispuudega inimestele. Olukord paranes seoses Energia raamatukogu kolimisega uude hoonesse, kus liikumispuudega inimestele on loodud mugavamad tingimused, kuna invatualettruum asub raamatukogu kõrval ja fuajees on eraldatud ruum ratastoolide parkimiseks. Samuti on olemas suur parkla, kus on ka märgistatud parkimiskohad puuetega inimestele.

Narva Keskraamatukogu juurde loodi uus parkimiskoht puudega inimeste sõidukite tarbeks.

Tabel 4. Juurdepääs raamatukokku liitumispuudega inimestele

Juurdepääs võimalik	Narva Keskraamatukogus, Kreenholmi raamatukogus; Energia raamatukogus ja Narva Laste Loomemaja teeninduspunktis on tagatud juurdepääs, hoonetel on kaldteed ja liftid, invatualettruumid.
Juurdepääs võimalik osaliselt	
Juurdepääs puudub	

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Kohaliku omavalitsuse poolt info- ja kommunikatsioonikuludeks eraldatud rahastus võimaldas tasuta RIKSi ja viirusetõrjeprogrammi eest - 2708,64 eurot ning soetada juurde IT-valdkonna tehnikat 376,51 euro eest. Ameerika keskuse projektirahast soetati infotehnoloogiavahendeid summas 6813,51 eurot. Osteti sülearvuti ja arvutihiired, laminaator, projektor.

Kõikides raamatukogudes on internetiühenduse kiirus kuni 1000 Mb.

Eelarve piiratud võimalused ei võimaldanud suuremahulist arendustegevust infotehnoloogia valdkonnas.

3. Kogude komplekteerimine ja töötlemine

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Raamatukogu kasutab teavikute soetamise toetust vastavalt kultuuriministri 09.01.2015 määrusele nr 1 „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord“ lisas 1 nimetatud kirjanduse ja kultuuriperioodika väljaannete soetamiseks ning järelkomplekteerimise teostamiseks, arvestades raamatukogu kasutajate sihtgruppide vajadusi ja eripära.

Kogude üldarv on 2024. aasta 1. jaanuari seisuga 365407 eksemplari. 2023. aasta jooksul tuli juurde teavikuid 9902 eks, neist oli 725 annetusi.

Kogude komplekteerimisel lähtus Narva Keskraamatukogu komplekteerimisosakond oma valikus raamatukaupluste pakkumistest, hankijate tellimisnimestikest, lugejate lugemisoovidest, teavikute näidistest.

Põhilisteks raamatute tarnijateks olid: Rahva Raamat AS, Apollo Kauplused OÜ, kirjastused Äripäev AS, Päevaleht AS. Venekeelseid raamatuid ostime sel aastal hulgimüügifirmade Sinonim OÜ ja ka Rahva Raamat AS kaudu.

Komplekteerimiskulusid oli kokku 110726 eurot, kohalik omavalitsus kattis sellest 19400 eurot, riigitoetus 91326 eurot, Ameerika Suursaatkonna toetus oli 351, 00 eurot. Riigirahast kulutati 60513,73 eurot ja 30812,27 euro eest osteti teavikuid MIRKO-sse. Riigirahastus kasvas 4,8% võrra mis võimaldas infokandjate valikut suurendada ja mitmekesistada.

Seoses eestikeelsele õppele üleminekuga on kasvanud nõudlus eestikeelse kirjanduse vastu nii eraisikutel, koolidel kui ka koolitusfirmadel. 2023. aastal soetasime juurde rohkem eestikeelseid õpikuid, õppematerjale, töövihikuid jne.

3.1.1 raamatute komplekteerimine

Komplekteerimisosakond sai juurde ja töötles 2023. aasta jooksul 9902 teavikut.

Tabel 5. Juurdetulek kokku

Teavik	Ühik	Kogus
Raamatud	Eks.	9376
Ajakirjad	Arvestusüksus	99

Audiaalteavikud	Arvestusüksus	87
Visuaalteavikud	Arvestusüksus	57
Kombineeritud teavikud	Arvestusüksus	40
Muud teavikud	Arvestusüksus	243
Kokku		9902

Tabel 6. Raamatute hankimisviis

Hankimisviis	Eks.	%
Ostmine	4598	67,76
Annetamine	725	10,68
Asendus	44	0,65
Üleandmine	1418	20,90
Kokku	6785	100

Põhiline teavikute hankimisviis oli ostmine, aga samuti täiendasime kogusid annetatud teavikute arvele võtmisega. Läbi annetuste saime juurde 2023. aastal raamatukokku 725 teavikut.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodika soetamisele kulus 13295,14 eurot. Ajalehti ja ajakirju osteti nii traditsioonilises paber- kui ka elektroonilises versioonis. Äripäev, Delfi, Postimees väljaandeid on võimalik lugeda digitaalsel kujul. Lugejate seas on endiselt populaarsed üle-eestilised ajalehed, kirjanduse- ja kunstiajakirjad. Venekeelseid perioodilisi väljaanded asendati samalaadsete inglise-, saksa-, soomekeelsetega. Väljaandeid telliti KE Ajakirjandusest, Edusamm-Post OÜ-st, Äripäeva AS-st, Ekspress Post-st toimetusest. Kokku telliti keskraamatukogusse ja haruraamatukogudesse 99 ajakirja ja 37 ajalehte.

Osteti aastane luba Eesti õigusaktide elektroonilise andmebaasi Estlex'i ja Äripäeva teabevara kasutamiseks.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

2023. aastal osteti 141 audiovisuaalteavikut, neist 87 audioraamatut. Võrreldes eelmise aastaga tellitavate audioraamatute arv kasvas 19,2 % võrra. Audioraamatuid kasutavad meelsasti lugejad, kellel on raskusi lugemisega või nad eelistavad kuulata raamatuid muu tegevuse juures.

2023. aastal hangiti raamatukokku 284 lauamängu, kuna viimasel ajal on kasvanud noorte huvi nende vastu. Lauamänge osteti nii lastele kui ka täiskasvanutele. Ostetud arendavad lauamängud aitavad kaasa uute teadmiste omandamisele ja erinevate põlvkondade sidususe loomisele. Lauamängude seas on:

- loogikat arendavad, harivad, mälu treenivad ja peremängud, mis arendavad assotsiatiivset mõtlemist ning laiendavad sõnavara;
- strateegilised, majanduslikud ja rollimängud, mis aitavad kaasa erinevate oskuste treenimisele ning silmaringi avardamisele;
- kirjandusžanritel, näiteks fantaasia- või raamatuteostel põhinevad mängud, mis tekitavad lugemishuvi, arendavad kujutlusvõimet jne.

Täiendasime muusikaosakonna kogusid, ning ostime 40 filmi eesti- ja inglise keeles. Jätkasime lugemissaali koduloo-osakonna visuaalsete infokandjate kogu täiendamist.

2023. aastal ostime uued digimängud PlayStation, mida laenutatakse meelsasti. Puudust tunnevad lapsed PlayStation mängukonsoolist, aga mida ei võimalda soetada meie eelarve.

3.2 Inventuurid, mahakandmised

2023. aastal pöörati suurt tähelepanu kogude korrastamisele, kuna Energia raamatukogu ruumipind vähenes. Eemaldati kulunud eksemplarid ja sisu poolest vananenud teavikud. Samuti algas Kreenholmi raamatukogu kogu optimeerimine seoses kolimisega 2024. aastal. Kokku kanti maha 32146 teavikut.

Tabel 7. Teavikute mahakandmine

Teavikud	Eksemplar
Raamat	31870
Ajakirjad	69
Audiaalteavikud	18

Visuaalteavikud	15
Kombineeritud teavikud	149
Elektroonteavikud	2
Muud teavikud	23

Elektrooniline kataloog on pidevas toimetamises: parandatakse trükivigu ja vigu, eemaldatakse topeltkirjed.

Seisuga 01.01.2023 on Keskraamatukogu ja selle filiaalide kogufond:

Tabel 8. Kogud laadi järgi

Teavik	Ühik	Kogus
Raamatud	Eksemplar	302173
Ajakirjad	Aastakäik	2874
Audiaalteavik	Arvestusüksus	2549
Visuaalteavikud	Arvestusüksus	379
Kombineeritud teavikud	Arvestusüksus	253
Elektroonilised teavikud	Arvestusüksus	59
Muud teavikud	Arvestusüksus	1180

Kogud on komplekteeritud mitmekülgsest, arvestades teeninduspiirkonna elanike põhivajadusi - erinevates keeltes, eri tüüpi ja laadi.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

2023. aastal ei toimunud Narva Keskraamatukogu teeninduskorralduses muudatusi, seoses Energia raamatukogu kolimisega Narva Laste Loomemajja. Kolimise käigus kogude optimeerimisel lähtuti uue ruumi pindalast ning võimalustest. Teenusedisaini analüüsi abil otsiti lahendusi, selleks, et mitte kaotada vanu lugejaid ja kaasata juurde uusi.

2023. aasta jooksul raamatukogutöötajad korrastasid ja täiendasid reisiraamatukogu uute raamatutega. Iseteeninduse põhimõttel raamatukogu ei tööta.

MIRKO laenutusplatvormi kaudu oli Narva Keskraamatukogul 65 tellimust ja 101 laenutust. Raamatukapi kaudu laenutati 351 raamatut.

2023. a novembris viidi läbi Narva Keskraamatukogus kasutajate rahulolu-uuring.

Teenuste arendamise ja kvaliteedi tõstmise eesmärgina viis Narva Keskraamatukogu läbi uuringu “Kasutajate rahulolu hindamine Narva Keskraamatukogus ja haruraamatukogudes”.

Üks osa sellest uuringust oli Narva Keskraamatukogu lugejate ja külastajate küsitlus. Uuringu eesmärk oli analüüsida kasutajate rahulolu taset raamatukogu- ja infoteenuste kvaliteediga.

Küsimustik koosnes viiest põhiblokist: teeninduskorraldus, personal, füüsiline keskkond, kogud ja informatsioon ja lojaalsus.

Küsitlus oli anonüümne. Ankeedi küsimustele vastasid kasutajad raamatukogu külastades ja elektroonilises keskkonnas.

Küsimustik ja uuringu läbiviimise metoodika töötati välja 2021. aasta magistritöö „Kliendirahulolu hindamine rahvaraamatukogudes Pärnu Keskraamatukogu näitel“.

Küsitlusele vastas 232 (2,52% registreeritud kasutajatest) raamatukogu teenuste kasutajat.

Sotsiaaldemograafiliste andmete põhjal küsitlusele vastajad on 45-54 (18,5%), 55-64 (20,3%) ja 65+ (24,6%) aastased, põhiliselt töötavad, kõrgharidusega naised, kes külastavad raamatukogu 1-2 korda kuus. Enamik külastajatest on raamatukogu lahtiolekuajaga väga rahul (61,2%) ja pigem rahul (29,7%). Üksikud vastused näitasid seda, et lugejatel on vajadus külastada raamatukogu hommikul enne kella 10.00 kui ka õhtul pärast kella 18.00. Hommikul enne raamatukogu avamist on lugejatel võimalus laenutada ja tagastada raamatuid raamatukapi teenust kasutades. Raamatuid saab tagastada hommikul abipersonalile, kes on majas on enne raamatukogu avamist.

Kõige tihedamini kasutavad lugejad laenutusosakonnateenust (69,4 % vastanutest). Teiste osakondade külastusprotsent on väiksem. Eeldatakse, et enamik vastanutest on siiski aktiivsed laenutajad ja nende hulgas on vähe inimesi, kes kasutavad aktiivselt teiste osakondade teenuseid.

Palusime lugejatel hinnata raamatukogu teenuseid. Vastustest selgus, et kasutajad hindasid kõrgelt pakutavate teenuste kvaliteeti, eriti oldi rahul raamatute kojulaenutuse 70,3%, raamatukogu ürituste 53,4% ja lasteüritustega 38,4%. Tulemustest selgus, et mõned raamatukogu teenused vajavad paremat turundust ja arendamist.

Järgmises küsitluse osas paluti lugejatel hinnata raamatukogu personali kompetentsust. Enamik lugejatest on väga rahul raamatukogu tööga ning hindasid kõrgelt raamatukoguhoidjate abivalmidust (88,4% respondentidest).

Vaatamata sellele, et raamatukogu hoone on vananenud ja vajab remonti, ollakse füüsilise keskkonnaga väga rahul (umbes 50% kõikidest). Raamatukogu külastajad hindasid kõrgelt vaiksete ruumide ja kaugtöökohtade olemasolu raamatukogus. Siiski oli lugejatel ootus raamatukogu uue hoone osas.

Uuringu tulemustest selgus, et peale raamatute ja perioodika laenutatakse vähe nt laumänge sh puslesid, vinüülplaate, CD plaate ja audioraamatuid. See on signaal osakondadele sellest, et kogusid peab jooksvalt tutvustama ja tegema rohkem väljapanekuid.

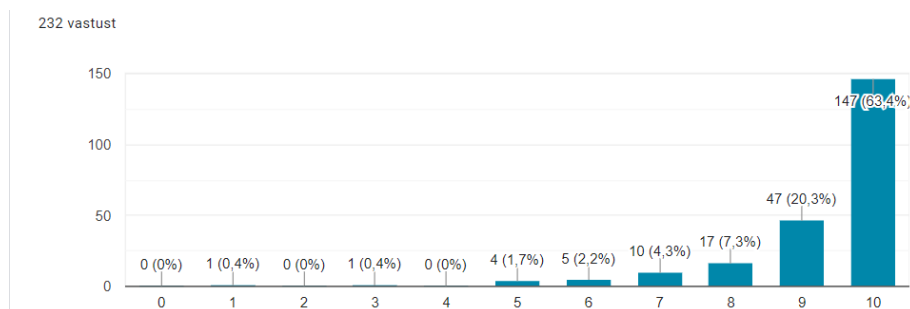
Palusime kasutajatel märkida infoallikad, kust nad saavad infot raamatukogu teenuste ja sündmuste kohta. Vastustest selgus, et 69% respondentidest saavad infot raamatukogus lugejate listist, 42 % sotsiaalvõrgustike kaudu ja 50,4 % kasutavad raamatukogu kodulehte.

Kasutajad andsid oma hinnangu raamatukogu kodulehele. Vastustest selgus, et enamik kasutajatest oli väga rahul ja pigem rahul (summaarselt rohkem kui 60% iga kodulehe näitaja järgi (kodulehe disain, sisu, informatsioon toimuva ja teenuste kohta ja samuti kodulehe otsing internetis.)

Arvutasime valemi põhjal (Soovijate % - mittesoovijate %) soovitusindeksi. Narva Keskraamatukogu NPS = 79% (70-100% suurepärase)

Näitajad: vastused vahemikus 0-6 või mittesoovitajaid - 4,7%, 7-8 neutraalsed -11,6% ja 9-10 soovitajad - 83,7%.

Palun hinnake, kui tõenäoliselt te soovitaksid Narva Keskraamatukogu oma sõpradele-tuttavatele.

Joonis 1. Soovitusedeks

Küsimustiku abil kogusime kasutajate ettepanekuid ja märkusi, mis tuleb teenusedisaini kujundamisel ja töökorralduses kasuks.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

Narva Keskraamatukogu ülesannetega seotud teave avalikustatakse raamatukogu veebilehel ja Narva linna veebilehel.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 9. Lugejate statistika

Raamatu-kogu	Lugejad 2022	Lugejad 2023	Muutus (+/-)
Linna/maak. rmtk	9192	9142	-50
Sh keskk	7367	7586	+219

Tabel 10. Külastuste arv

Raamatu-kogu	Külastused 2022	Külastused 2023	Muutus (+/-)	Virtuaal-külast. 2022	Virtuaal-külast. 2023	Muutus (+/-)
Linna/maak. rmtk	109922	108352	-1570	87213	100292	+13079
Sh keskk	78108	78389	+281	87213	100292	+13079

Tabel 11. Laenutused ja päringud

Raamatu-kogu	Laenut-d 2022	Laenut-d 2023	Muutus (+/-)	Päringud** *2022	Päringud** *2023	Muutus (+/-)
Linna/maak. rmtk	303622	321304	+17682	861	635	-226
Sh keskk	212441	241335	+28894	604	521	-83

2023. aastal kasutas raamatukogu teenuseid 9142 lugejat (17% elanikest).

2023. aastal olid 36,04% (2022. a 36,45%) lugejatest lapsed.

Aruandeaastal vähenes elanike arv linnas - 391 inimese võrra (2022. a -1145), aga raamatukogu kasutajate arv vähenes 50 võrra (2022. a +389).

Külastusi oli 108352. Ühe kasutaja kohta moodustas see 11,85 korda (2022. a 11,96).

Eelmisel aastal laenutati meie raamatukogudest koju 227273, ajakirja, heli- ja videosalvestist.

Võrreldes aastaga 2023 vähenes laenutuste arv 1,88 %.

Narva Keskraamatukogus kasvas kojulaenutuste arv 2,55% võrra.

Kojulaenutusi ühe elaniku kohta oli 4,23 (2022. a 4,28)

Kojulaenutusi ühe kasutaja kohta oli 24,86 (2022. a 25,19)

Kojulaenutusi ühe laenutaja kohta oli 38,41 (2022. a 39,2)

Koju laenutatud teavikutest 11,87 % olid eesti keelsed ja vene keelsed 87,45 %. Ilukirjanduse osa koju laenutatud teavikutest moodustab 74,31%.

Infopäringud

Lugejate päringud varieerusid väga erinevate teemade lõikes. Teabetarbijaid oli mitu rühma: Eakate inimeste huvid olid seotud tervisega: “Botulism ja muud nakkushaigused”, “Veenilaiendite ravi”, “Dementsus: avaldumisvormid ja vormid”, psühholoogia ning erinevate oskuste ja teadmiste arendamisega: jooga, internet, nutitelefon, aiandus, käsitöö, ehitus ja remont, maailmaajalugu jt.

Kooliõpilaste ja noorte huvid lähtuvad õppekavade ja uurimistööde teemadest: „Kriitilistes olukordades ellujäämise reeglid”, „Taimede mõistus“, „Kudumise ajalugu”, „Eesti kirivööd”. Narva Kolledži üliõpilaste pöördumised olid seotud kirjalike- ja diplomitööde teemadega: “Noorte ränne Narvast välja”, “Krüptoraha” jt.

Püsiva lugejaskonna moodustavad koduloohuvilised õpilased. Nende pöördumiste arv kasvas 5,7% seoses sellega, et kooliõpilased valivad uurimistööks sagedamini linna ajaloo- ja kodulooga seotud teemasid: Narva linnuse ja Narva Raekoja renoveerimine, arheoloogilised väljakaevamised, tänavanimede muutmine jt.

Kodulooga seonduvad teemad olid: “Narva linna kirjeldus välismaalaste reisimärkmetes 17.-19. sajandil”, “Kultuuritegelased Narva-Jõesuus”, “Narva linna kaardid 1920.-1930. a, “Narva toponüümia”.

Väga keerulised päringud olid seotud info leidmisega Eesti Arhiivi allikatest. Narva tuntud inimeste järeltulijad, kes praegu elavad välisriikides, olid huvitatud oma esivanemate eluloost

ning endisest kinnisvarast. Me kogume teavet suguvõsade ajaloo kohta, korraldame järeltulijatele kohtumisi Narvas ning viime läbi linnaekskursioone. Sel aastal külastasid Narvat ja Narva raamatukogu USA-s ja Soomes elavad A. Hahni järeltulijad.

Päringud olid: Inglismaalt „Andmed Fordide perekonna kohta, kes kunagi töötasid Kreenholmi manufaktuuris“, „Hahni perekonna matmine Jaani kiriku kalmistule“ jne.

2023. aasta lõpu seisuga oli raamatukogus 135 ukraina rahvusest lugejat, kes märkisid emakeeleks ukraina keele. Nad kohanevad Eesti eluga, õpivad eesti keelt, omandavad kutseid Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses, osalevad Narva kultuurielus ja Narva Keskraamatukogu sündmustel. Nad on väga huvitatud Eesti hariduseteemadest, sotsiaaltoetustest, täiskasvanute haridusvõimalustest, tööturu olukorrast, ärikorraldusest jne. Seda infot vahendab ka raamatukogu. Ukrainast tulnud inimesed saavad tasuta raamatukogus õppida inglise keelt.

Raamatukogu on endiselt usaldusväärne teabe ammutamise koht. Tihti laekub raamatukogusse küsimusi ka telefoni ja e-posti teel, mis ei ole seotud raamatukogu ja raamatute, lugemisega, need puudutavad tavaelu tegevusi: jalanõude parandamine, parkimise korraldamine, usaldusväärsemad veebipoed, rongide sõiduplaanid, erinevate linnateenuste kontaktid jne.

Kuna raamatukogu asub piiripunktist 80 m kaugusel, siis pöörduvad raamatukogusse ukraina põgenikud, turistid jne, kes otsivad juhiseid, et osta bussi- või rongipileteid, leida rongi ja bussijaamade asukohad, avalike toitlustusasutuste aadresse, kaubanduskeskuste asukohti, teavet mobiilioperaatorite kohta. Infoabi pakuti erinevates keeltes - inglise, saksa, ukraina, vene keeles.

Tabel 12. Virtuaalüritused

Raamatu- kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Linna/maak. rmtk	95	67	2181	3432	248421	249869
Sh keskk	89	62	2085	3304	229010	237333

Tabel 13. Virtuaalkoolitused

Raamatu- kogu	Virtuaalkoolituste arv		Virtuaalkoolitustel osalejate arv		Virtuaalkoolituste järelvaatajate arv*	
	2022	2023	2022	2023	2021	2022
Linna/maak. rmtk	11	0	58	0	0	0
Sh keskk	11	0	58	0	0	0

Tabel 14. Virtuaalnäitused

Raamatu-kogu	Virtuaalnäituste arv 2022	Virtuaalnäituste arv 2023	Virtuaalnäituste külastajate arv 2022	Virtuaalnäituste külastajate arv 2023
Linna/maak. rmtk	4	3	243	281
Sh keskk	4	3	243	281

2023. aastal muutus eriti populaarseks kaugtöökohtade kasutamine raamatukogus, kokku kasutati seda võimalust 395 korral.

4.3 RVL teenindus

Narva Keskraamatukogu täitis ainult 3 tellimust. Teiselt raamatukogudelt telliti 2 ja välja saadeti 1. RVL arv vähenes võrreldes eelmiste aastaga, mis on tingitud võimalusega kasutada MIRKO laenutusplatvormi teenust, mis on mugavam ja odavam kasutajatele, kui RVL teenus.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

Seisuga 31.12.2023. a rahvastikuregistri andmetel oli Narva linnas 7744 last. Võrreldes 31.12.2022 aastaga laste arv on langenud 281 (3,5%) võrra, mis omakorda koos teiste teguritega mõjutanud raamatukogu laste lugejate- külastuste- ja laenutuste arvu. Vt tabeli 15

Lasteosakonna tegevusstrateegia on suunatud laste ja noorte isiksuse arendamisele ning inspireeriva keskkonna loomisele, kirjandusprogrammide väljatöötamisele ja elluviimisele, meediapädevuste arendamisele ja koolituste korraldamisele, lastevanemate nõustamisele, laste lugemisharjumuste kujunemisele, lugemise populariseerimisele erinevate vormide ja meetodite abil (üritused, kirjanduse ülevaated, kohtumised loovisikutega, meediaväljaannete tutvustamine jne).

Prioriteetsed tegevusvaldkonnad 2023. aastal olid:

- Koostöö haridusasutustega. Lugemist toetavad tegevused;
- Eesti kirjanduse ja ajaloo tutvustamine;
- Keskkonnateadlikkuse tõstmine;
- Tervisliku eluviisi propageerimine;
- Vaba aja ja koolivaheaja sisustamine;
- Tegevused erivajadustega inimestele.

2023. aastal said alljärgnevad lasteosakonna projektid rahastuse:

- Lauamängude Klubi Narva Keskraamatukogus (Narva linn);
- Suvi, raamat, jäätis! (Põhjamaade Ministrite Nõukogu);
- Meistrite linn (Narva linn);
- Ray Bradbury teostel põhineva ülelinnaline kirjandusmäng (Ameerika Ühendriikide Suursaatkond);
- Lugemise maitse (Narva linn);
- Eesti kirjanikud Narva! (Eesti Kultuurkapital);
- Kodanikukuu Narva Keskraamatukogus (Eesti Kultuurkapital).

Kõik projektid viidi läbi edukalt ettenähtud ajavahemikus ja kavandatud mahus.

2023. aastal jätkus projekt „Raamatukogu kotis“ Narva lasteaedades. Projekti eesmärk oli tutvustada lastele, pedagoogidele, lastevanematele lastekirjandust Narva lasteaedades. Huvi antud projekti vastu on endiselt kõrge. Kokku külastati lasteaedu 27 korral.

Lasteosakonna sündmusi saavad kasutajad jälgida Narva Keskraamatukogu Lastekas veebilehel ja FB-s. Peale veebiturunduse kanalite kasutasime trükiseid - reklaamplakateid ja kutseid. Eelseisvaid sündmuseid tutvustasime Raadio 4-s.

Lasteosakonna juhataja Anna Kuuli sai 2023. aastal maakondliku tunnustuse - Ida-Viru maakonna „Aasta raamatukogutöötaja 2023“.

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Narva Keskraamatukogu lasteosakond sai juurde 2023. a. 2157 väljaannet (sh 1718 raamatut). Seoses eelseisvate muudatustega riiklikus haridussüsteemis ja Narva linna koolivõrgu korrastamisega ning eestikeelsele õppele üleminekuga pöörasime suurt tähelepanu eestikeelse kogu laiendamisele, kuna kasvas nõudlus eesti keelse kirjanduse vastu nii õpetajate kui õpilaste seas. Fookuses oli eestikeelne kirjandusklassika, kooli õppekavasse kuuluvad raamatud, klassiväline lugemine, arendavad mängud.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 15. Lasteteeninduse arvud

	Lug-d 2022	Lug-d 2023	Muutus (+/-)	Külast-d 2022	Külast-d 2023	Muutus (+/-)	Laenut 2022	Laenut 2023	Muutus (+/-)
Linna/ma ak. rmtk	3351	3295	-56	38902	35725	-3177	53931	51034	-2897
Sh keskk	2922	2955	+33	31086	27269	-3817	44087	42144	-1943

Kuna venekeelsete raamatute juurdetulek on vähenenud ning noored eelistavad kasutada tasuta venekeelseid e-raamatuid sh raamatute lühiversioone, siis seoses sellega on märgatavalt vähenenud laenutuste arv.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Narva Keskraamatukogu üheks prioriteediks on laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine.

Aasta alguses koostasime ürituste tegevuskava, mis inspireeris lapsi ja noori külastama raamatukogu ning osalema ühisloomes. 2023. aasta kirjandusprogrammide väljatöötamisse ja elluviimisse olid kaasatud Narva lasteaedade ja koolide õpetajad.

Populariseerime lugemist erinevate vormide ja meetodite abil (üritused, kirjanduse ülevaated, kohtumised loovisikutega, meediaväljaannete tutvustamine jne).

2023. aastal toimusid nii traditsioonilised lugemisprogrammid kui ka töötati välja uued.

Suvine lugemisprogramm on olnud enam kui 10 aastat meie edukamaks laste lugemisharjumust kujundavaks tegevuseks. Selle peamiseks eesmärgiks on laste huvi äratamine eesti- ja maailma lastekirjanduse paremiku vastu. Koostöös Põhjamaade Ministrite Nõukoguga toimus see 2023. aastal teist korda. Lugemisprogrammi viktoriinist võttis osa 284 last ja 93 täiskasvanut. Konkursil osalenud lugejad vastasid kokku 1738 küsimusele ja said 869 magusat auhinda. Kokku pakuti lugemiseks 300 raamatut põhjamaade autoritelt. Keskmiselt lugesid lapsed 2-5 raamatut. Lugemisrekord oli 19 raamatut. Kõige populaarsemad väikelastele mõeldud raamatud:

- Astrid Lindgren. Vennad Lõvisüdamed;
- Tove Appelgren. Vesta-Linne ja Nuusu;
- Mauri Kunnas. Aarete saar;
- Tove Janssoni raamatud muumidest.

Teismelised lugesid:

- Maja Lunde. Üle piiri ("Over grensen");
- Ulf Stark. Las jääkarud tantsivad ("Låt isbjörnarna dansa").

Suurt huvi pakus enne suvevaheaega kaasaegse ilukirjanduse ülevaade, mida tehti kõigile õpilastele 1.-9. kl. ja nende õpetajatele.

Aastaringiselt toimusid laupäeviti lugemistunnid lugemiskoertega. Tunnid oli suunatud lastele, kes alles õppivad lugema ja kellel on lugemisega raskusi. Lugemistunde aitab läbi viia Ida-Virumaa Koerasõprade klubi "LUCKY". Aasta jooksul toimus 26 kohtumist.

Üheks olulisemaks ettevõtmiseks laste lugemisharjumuste kujundamisel on lapsele raamatukogu tutvustamine läbi programmi "Reis raamatulinna". Enamik lapsi saavad pärast seda sündmust raamatukogu lugejateks. Valdav enamus 2023. aasta uutest lugejatest (446 last) registreerus raamatukokku pärast programmi. Mõned rühmad registreerusid raamatukokku klasside kaupa. Nende jaoks toimus pidulik lugejateks pühendamine, kus lapsed andsid raamatule truudusevande.

Jätkus eelkooliealistele mõeldud programm "Raamatukogu kotis", mis kujutab endast programmi, kus 21 päevaks laenutatakse suur raamatukogu kott koos raamatutega lasteaiarühma. Kott sisaldab 15-20 raamatut, mis on eelneva rühma pedagoogi või raamatukoguhoidja poolt välja valitud. Esimesel korral viib koti rühma raamatukogu lasteosakonna maskott draakonipoeg Julius. "Raamatukogu kotis" võib lasteaiarühma kutsuda terve aasta jooksul. Antud projekt toetab lugemisoskuste arendamist, laiendab laste silmaringi, tutvustab raamatukogu teenuseid. Aasta jooksul kasutas „Raamatukogu kotis“ teenust 27 lasteaiarühma.

Laupäeviti korraldasime lasteosakonnas perehommikuid, kus lapsi ootasid ees huvitavad kohtumised raamatutega, kaasahaaravad mängud ja vahvad töötoad. Programmi eesmärk oli tugevdada põlvkondadevahelisi suhteid, kuna tundides osalesid kui vanemad kui vanavanemad. Kokku osales peretunnis 517 inimest.

Lugemisharjumuste kujundamisele aitavad kaasa raamatukogus korraldatavad vaba aja tegevused. Algklasside õpilastele pakuti koolivaheaegadel üritusi, mis tutvustasid erinevaid kirjandusteoseid. III koolivaheaja teemaks oli „Narva on minu kodulinn“, kevadel - „Draakonid“, sügisel - „Maitsev koolivaheaeg“ ja jõuluvahetajal „Jõululood“. Lastele loeti nii vanu tuttavaid teoseid kui ka uute autorite raamatuid. Samuti toimusid erinevad üritused noortele: kohtumised psühholoogidega (Irina Krot, Olga Tchupova), õpitoad, noorte lauamängude meistrivõistlused. Lastele pakkus erilist huvi programm "Lugemise maitset". Selle programmi raames toimus rida üritusi, kus noored kasutasid ilukirjanduslikest teostest leitud retsepte roogade valmistamiseks.

Toimus kaks pere e-viktoriini, milles said osa võtta erinevate põlvkondade esindajad. Teemadeks olid „Eesti kirjanduse klassikud 2023“ ja "Talvised lood".

Lastele mõeldud lugemisvaraga said tutvuda täiskasvanud kohvikus “Valge kõrvits”, kus toimusid kirjandusülevaated.

Raamatukogutundide teemad pakuvad meile välja õppeasutused ja huvikoolid. Selline koostöövorm aitab saavutada ühiseid eesmärke.

Eesti keele õppimist toetasime e-keskkonnas LearningApps.org ja Nina Zavriku - Minu kakskeelne laps FB veebilehel. Raamatukogu valis välja raamatud, mis oli mõeldud laste ja lastevanematele eesti keele õppimiseks.

Seoses koolivõrgu korrastamise ja kahe riigi gümnaasiumi rajamisega on tekkinud suurem huvi eesti keelse kirjanduse ja raamatukogus toimuvate eestikeelsete ürituste vastu.

Lasteosakonna koostööpartnerite arv on kasvanud. Lisaks õppeasutustele, huvikoolidele, erinevatele MTÜ-dele teeb lasteosakond aktiivselt ja püsivalt koostööd erivajadustega inimestega töötavate sotsiaalasutustega. 2023. aastal said meie sõpradeks Eesti Panga muuseum ja Taska Filmi OÜ.

Jätkus koostöö Ida-Virumaa Koerasõprade klubiga „LUCKY“. Igal laupäeval kohtusid väikesed lugejad (6.-8. aastased) lugemiskoertega parandamaks oma lugemisoskust.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused

Narva Keskraamatukogu lasteosakonnas viidi läbi 439 üritust, millest võttis osa 5744 last. Lisaks toimus 103 kasutajakoolitust, 90 näitust ja väljapanekut. Ürituste valikuga saab tutvuda Lisas 4.

Kõigile lastele ja noortele suunatud ürituste eesmärk on lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine. Ühtviisi oluliseks peetakse nii suuri kui ka väiksemaid üritusi erinevates keeltes - eesti, inglise, vene keeles. Raamatukogu näeb olulist rolli eesti keele õppimise toetamisel.

Algklasside õpilastele toimusid raamatukogutunnid Meistrite linn, kus arendati laste käelisi tegevusi, arendati loomingulisi võimeid ja tutvustati uusi raamatuid. Tunnid toimusid terve aasta jooksul igal neljapäeval.

6.-9. klasside õpilastele toimusid aasta jooksul „Vabaaja veetmise kooli“ üritused, kus noored korraldasid erinevaid üritusi ja kohtumisi. Eriti populaarne on noorte seas laumängude klubi kohtumised, mis toimuvad igal teisipäeval. Lauamänguklubist võttis osa 542 noort vanuses 9-22 aastat.

Ameerika Ühendriikide Suursaatkonna toel korraldati detsembris ülelinnaline kirjandusmäng ameerika kirjaniku Ray Bradbury teoste ainetel. Mängus osales 5 võistkonda Narva koolidest.

Sügisel esitleti raamatukogus Eesti Panga Muuseumi kaht rändnäitust “Eesti raha: margast kroonini” ja „Euroraha“, mis andis võimaluse korraldada rahateemalisi harivaid üritusi.

Septembris tähistasime Euroopa keeltepäeva koos Ida-Virumaa Koerasõprade klubi “LUCKY”ga, kus tutvustasime erinevaid euroopa rahvaste keeli ja traditsioone.

Raamatukogu kaasab erinevate ameti esindajaid ja loomeinimesi ühisürituste korraldamisse. Noortega kohtusid Narva politseijaoskonna veebipolitseinik, Äkkeküla spordikeskuse arendusjuht, niplispitsi käsitöökoja juhataja, kohalik kirjanik.

Suvel külastasid raamatukogu koolinoorte suvelaagrid, et osaleda erinevates programmides.

Laste- ja noorteraamatuid tutvustatakse YouTube'i kanalis. 2023. aastal loodi 11 videot.

Ürituste rahalist toetust saadi erinevatest allikatest projektitegevustes osalemise kaudu: Põhjamaade Ministrite Nõukogu, Eesti Kultuurkapital, Narva linn. “Kodanikukuu Narva Keskraamatukogus” projekti raames toimus kohtumine dokumentaalfilmi „Fred Jussi. Olemise ilu“ režissööri Jaan Tootseniga ning toimus filmilinastus.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Raamatukogus on välja töötatud eriteenused ja ürituste sarjad erivajadustega inimestele. Eesmärgid ja sihid, mille raamatukogu endale selle sihtrühmaga töötades seab, on puuetega inimestele lugemisvara tutvustamine, neile huvipakkuvatel teemadel, vajaliku teabe andmine ning vaba aja sisustamise korraldamine.

Tabel 16. Koduteeninduse arvud

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	157	713 laenutatud raamatut	42

Üks peamisi eakatele ja terviseprobleemidega inimestele suunatud teenuseid on koduteenindus. Eelmisel aastal kasvas lugejate arv 16%, mis viitab nõudlusele selle teenuse järele.

Lisaks erinevate infokandjate koju toimetamisele, pakub raamatukogu lugejale kodus raamatukokku registreerumise võimalust, erinevate infopäringute täitmist ning vajalike

raamatute ja ajakirjade broneerimist. Kui lugeja tervis ja vanus lubab, siis annab raamatukoguhoidja kodus nõu - kuidas kasutada raamatukogu kodulehte, elektroonilisi riigiteenuseid (eesti.ee, maksuamet, pangad), kuidas tellida toitu koju jne. Lugejal on võimalus saada soovitud lugemisvara, arutleda loetu üle ja rääkida elulistel teemadel. Sõbralik ja positiivne suhtlemine selliste lugejatega on raamatukoguteeninduse oluline osa ning puuetega inimeste elu ja vaimse tervise parandaja.

Tabel 17. Teenused teistele asutustele

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
AS SVL - L	17	215
Lederson OÜ	8	72
Narva Hoolduskeskus	2	14
Narva Sotsiaaltöökeskus	10	186
AS Hoolekandeteenused	43	2852
Life Factor MTÜ	9	125
MTÜ Narva Parkinsoni selts	4	70
MTÜ Lastepäevakeskus LAD	8	108
MTÜ Lapsele oma kodu	2	2
Sotsiaalamet (perelepitus)	18	54

Raamatukogu jätkab koostööd erinevate sotsiaalasutustega. Sihtrühmad: töötud, füüsilise erivajadusega inimesed, psüühilise erivajadusega inimesed, probleemsed pered.

Töötuks jäänud inimestele töötati välja ja viidi läbi koduloo-, rolli- ja lauamängude loengusari, mille eesmärk oli õpetada neile meeskonnatöö ja ühiskonnas sotsialiseerumise oskust. Peaaegu 5 korda rohkem toimus töötutele mõeldud üritusi raamatukogus ning samuti ka väljaspool raamatukogu. Osalejate arv kasvas üle 4 korra.

2023. aastal raamatukogu võimaldas sotsiaalse töökoha ühele noorele MTÜ-st „Lapsele oma kodu“.

Raamatukogu pakub vaimse tervise probleemidega inimestele erinevaid teenuseid: harivaid tunde kirjandusest, keskkonna, looduse ja geograafia kohta. Samuti korraldatakse ekskursioone raamatukogus. Pakume joonistamise ja käsitöö töötubasid.

Suurim üritustel osalejate arv oli 2852 (AS Hoolekandeteenuse asutuste elanikud). See kasvas üle 2 korra tänu sellele, et lisaks Sinimäe Kodule liitusid rühmad: Sillamäe Kodu, Narva Sepa Kodu, Narva-Jõesuu Kodu. Tunnid toimuvad virtuaalkeskonnas. Narva Sepa maja kliendid külastavad raamatukogu kord kuus, kes mitte ainult ei laenuta raamatuid koju, vaid osalevad ka erinevates raamatukogutundides. On väga oluline, et raamatukogu oleks nende inimeste jaoks tõmbekeskuseks, kus toimub sotsiaalne kohanemine. Raamatukogu aitab neil tunda end ühiskonnas vajalikuna.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

Narva Keskraamatukogu võimaldas läbi raamatukogu teenuste vaba ja piiramatut juurdepääsu informatsioonile, teadmistele, üritustele ja kultuurisündmustele ning toetas elukestvat õpet, enesetäiendamist ja kohalikku pärandi talletamist ja jäädvustamist.

Raamatukogus asub Narva ajalugu ja kohaliku pärandit jäädvustav keskus, kuhu koondatakse kodulooga seotud materjalid. Keskuse eestvedamisel korraldati mitu näitust ja 2 loengut: „Õpetaja roll noore põlvkonna kujundamisel ja linna igapäevaelu arengus XIX sajandi lõpust XX sajandi alguseni“ ning Narva ja „Narva-Jõesuu läbi kirjanike silmade“. Peale selle oli loodud 4 koduloolist rändnäitust: „Vana Narva ambrotüüpidel“, „Evgeni Mravinski - 120“, „Põhjamaade tegelased Narva linna ajaloo“, „Peatus Kreenholm“.

4.6.1 kohalikul tasandil

2023. aastal jätkus koostöö

- KOV: Narva Linnavalitsus, Narva-Jõesuu Linnavalitsus, Sotsiaalkindlusamet, SA Narva Haigla.
- haridus- ja kultuuriasutused: Narva üldhariduskoolid, Narva lasteaiad, Ida-Virumaa kutsehariduskeskus, TÜ Narva Kolledž, Narva Eesti keele maja, Ida-Virumaa Loomeklaster, Objekt, AS Narva Linna arendus, Likool, Narva linna huvi ja spordikoolid: Narva Laste Loomemaja, Noorte Meremeeste klubid, Narva Noortekeskus, Muusikakoolid, Kultuurimaja „Geneva“, Narva-Jõesuu huvikeskus, kultuurimaja Rugodiv;
- mäluasutused: Ida-Virumaa raamatukogud, Narva Muuseum, Narva -Jõesuu muuseum, Henrich Hanseni Nimeline Narva Muinsuste Selts, Narva linna Arhiiv, kooliraamatukogud;

- MTÜ- ja seltsid: rahvuskultuuriseltsid, Ingeri Maja MTÜ, Ida-Virumaa Koerasõprade Klubi, Fotoklubi „Narva“, Art Republic Krenholmia MTÜ, Gagarin Keskus, EENA Narva klubi, EHPV koolituskeskus, Eesti Pitsi Gild, Kingi Lootust MTÜ, Kunstistuudi „Stupeni“, Lauluklubi „Ehho“, Lazersone keskus, MindHub, Sophia MTÜ, Kunstiühing Vestervalli MTÜ, Narva Loomakaitse Selts, Naiste klubi „28 kudumissilma“, Narva Meediaklubi MTÜ, Narva teenekate õpetajate selts MTÜ, Novucenter OÜ, Planet27 NGO, Programmeerimise kool, Sillamäe Lastekeskus „Kodusoojus“, Svetlana Tanailova OÜ, Õppekeskus „VESTIFEX“, VitaTiim;
- sotsiaalhooldekande asutused: AS Hoolekandeteenused, Narva Sotsiaaltöökeskus, Narva Hoolduskeskus, Life Factor MTÜ, Laste Päevakeskus Lad, Narva linna Parkinsoni selts, Lapsele oma kodu MTÜ, AS SVS-L, Lederson OÜ;
- meedia: Narvskaja Gazeta, Gorod, Narvaski Rabotši, seti.ee, stena.ee, tema.ee, polianna.ee;
- äriühingud ja ettevõtted: Kohvik & Catering Muna, Argo Electronics OÜ, Büroomaailm, „Амбротип-ателье в Силламягах“ OÜ, Kohvik „Valge Kõrvits“, Meresuu Spa & Hotel, RiNa OÜ;
- kaubanduskeskused: Astri, Fama, Prisma, Coop, Maxima;
- teised asutused: Narva Jumalaema Narva Ikooni Kogudus.

4.6.2 riiklikul tasandil

riigiasutused ja organisatsioonid: Kultuuriministeerium, Haridus-ja Teadusministeerium, Rahvusraamatukogu, ERÜ, rahvaraamatukogud, teadusraamatukogud, Laste Kirjanduse Keskus, Ajakiri „Täheke“ Eesti Raudtee, Eesti Töötukassa, Integratsioon SA, Eesti Inimõiguste Keskus, Mondo MTÜ, Peaasjad MTÜ, Tallinna Ülikool;

mäluasutused: Eesti Panga Muuseum, Eesti Meremuuseum, Tallinna Linnamuuseum, Kärumuuseum;

meediapartnerid: Postimees, Põhjarannik, ERR, Raadio 4, DELFI;

äripartneritega: Rahva Raamat OÜ, Apollo pood, Kirjastus Aleksandra, Cleveron AS, Estlex OÜ, Deltmar OÜ;

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Rahvusvahelisel tasandil meie koostööpartnerid olid:

Ameerika Ühendriikide Suursaatkond, Saksamaa Liitvabariigi Suursaatkond, Põhjamaade Ministrite Nõukogu Esindus Eestis, Itaalia Suursaatkond, Miami Ülikool, Leedu raamatukogud, Eesti Ukrainlaste Kongress ja rahvusvaheline organisatsioon „The Art of living“.

Narva Keskraamatukogus toimusid 2023. aastal kohtumised tuntud kirjanike ja loomeinimestega: Jaan Tootsen, Marianne Mikko, Andres Siplane, Enzo Fornaro, Varvara Sergejeva, Aljona Suržikova, Svea Lind, Diana Birman, Juri Kolk, Nikita Timonin, Kuzja Zverev, Grigori Utgof, Ekaterina Kuznetcova, Paul Rüsse, Erika Tuulik, Andrei Gvozdikov, Aleksei Serov.

Suurimateks üritusteks olid:

Eesti kirjanduse päeva, Eesti Vabariigi aastapäeva, emakeelepäeva, Euroopa päeva, lastekaitsepäeva, kodanikupäeva, uudishimupäeva tähistamine.

Üle-eestilised üritused: RaRa Hoiuraamatukogu kampaania „Anna raamatule uus elu“, Raamatukogupäevad, Täiskasvanud õppija nädal, Põhjamaade nädal, Põhjamaade kirjanduse nädal, kestva arengu nädal „Tund enne und“, vaimse tervise nädal jne.

Näitused:

„Antarktika järvede ökoloogia uurija Enn Kaup 75“ (Eesti Meremuuseum)

„Po jõe kallastest Narva jõe kallasteni“ (Itaalia Suursaatkond)

“Raamat kui kunstiteos” (Ekaterina Kuznetcova)

„25 kauneimat Eesti raamatut“ ja „5 kauneimat Eesti lasteraamatut“ (RaRa rändnäitused)

“Narva vaated” (Nikita Timonin)

“E. Mravinski - 120” (Tatjana Klimina)

„Kalligraafia-dekonstruktsioon“ (Vladimir Kopõlov)

“Jätkatud kevad” maalinäitus (Svea Lind)

“Eesti raha margast - kroonini”, “Euroraha” (Eesti Panga muuseum)

“Arhitekti visandid. Aleksandr Wladovsky albumist” (Tallinna Vene Muuseum)

“Üksindust ei küsi vanust” fotonäitus (Erika Tuulik)

“Tegus Sambia naine” fotonäitus (Marianne Mikko)

Kunstistuudio Stupeni näitus

“Piiriülene võrdõiguslikkus: naiste õigused USAs ja Eestis” (Käru Muuseum)

Kokku toimus raamatukogus 302 näitust ja väljapanekut ning 1325 sündmust.

Jätkusid traditsioonilised USA Saatkonna filmisarjad ja „Ukraina kino Narvas“ , linastused: Mondo filmi „Põlvkond piiri taga“ ja Fred Jüssi „Olemise ilu“ jt.

Koos SA Linna Arenduse ja Äkkeküla spordikeskusega avasime liikumisaasta ja korraldasime üle-linnalise jalgsimatka.

Jätkasime koostööd EENA Narva Klubiga, kellega korraldasime mitmeid ühisüritusi.

Koos Gagarini keskusega osales raamatukogu seebirallil Narva linna päevadel.

Pähhlimäe Gümnaasiumiga koos tähistame mitmekesisusepäeva, vaatasime Mondo filmi „Põlvkond piiri taga“ ning toimus arutelu.

Korraldasime koos kohalike käsitöötajatega märtsis kevadlaada ja detsembris jõululaada.

Uue ettevõtmisena alustasime kirjanduslike kohtumistega kohvikus „Valge Kõrvits“, kus tutvustatakse uusi raamatuid ja raamatukoguteenuseid. Kokku toimus 7 kohtumist.

Jätkasime koostööd Narva sotsiaalasutustega: kellele korraldasime 121 üritust, kus osales 3698 inimest.

Oleme endiselt Ida-Virumaa kutsehariduskeskuse õppuritele praktikabaasiks, kokku läbis edukalt praktikat 23 praktikanti.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Raamatukogu on haridus- ja kultuurikeskus, mis toetab inimesi enesetäiendamisel ja annab võimaluse tasuta omandada teadmisi ja kaasaegseid praktilisi oskusi elukestvas õppes.

2023. aastal Narva Keskraamatukogus viidi läbi kokku 1073 koolitust (2022.a 1325), nendest 910 olid individuaal- ja 163 rühmakoolitused. Nõudlus raamatukogus toimuvate koolituste vastu on endiselt kõrge, eriti täiskasvanute seas. Võrreldes eelmise aruandeaastaga rühmakoolitustel osalenute arv tõusis 30%. Eriti populaarsed rühmakoolitused täiskasvanutele olid: Arvuti algkursus, Nutitelefoniga kasutamine, Pildistamine nutitelefoni, Ameerika klubi, Inglise keele vestlusklubi, Inglise keele kursus ukrainlastele. Narva Keskraamatukogu peahoone, Kreenholmi raamatukogu ja Energia raamatukogu AIP arvutitöökohti kasutasid (2219 korda) põhiliselt vanemas eas inimesed, kellel puudus kodus arvuti ja internetiühendus. Raamatukogu töötajad abistasid kasutajaid infootsingutes ja e-riigi teenuste kasutamisel.

Individuaalkoolitustena viidi läbi 46 3D printimise ja 149 laserlõikuri töötuba.

Ameerika Keskuses töötas vabatahtlikuna programmi English Teaching Assistant Award alusel noor õpetaja Ameerika Ühendriikidest, kes õpetas inglise keelt kõikidele soovijale.

2022/2023 õppeaasta jooksul toimus raamatukogus „EduKoht“ programmeerimiskooli kursused, mis on mõeldud noortele vanuserühmas 12-16 a. vähekindlustatud peredest. Rühma suurus on 15 inimest. Õpitund toimus 1 kord nädalas kogu õppeaasta jooksul, kestvusega 3 akadeemilist tundi. Kursuse lõputööna valmib IT - alane projekt. Koolituste eestvedajateks on IT-eriala tudengid ja noored mentorid, kes edukalt leiavad usalduse ja ühise keele teismelistega.

Koolitusrühmade kiire täituvus näitab koolituste kõrget taset, kättesaadavust ja nõudlust.

Tabel 18. Koolituste arvud

Koolitused	Muutus (+/-)	Täiskasvanud		Muutus (+/-)	Lapsed		Osalejaid kokku	
		2022	2023		2022	2023	2022	2023
Individuaalkoolitused		1473	981	-492	244	120	1717	1101
Rühmakoolitused	+247	1141	1487	+346	1011	791	2152	2278
Kokku	+247	2614	2468	-146	1255	911	3869	3379

2023. aastal läbisid Narva Keskraamatukogus praktika 23 õppurit Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusest (IT-süsteemide nooremspetsialisti, multimeedia nooremspetsialisti, reisikonsultandi erialadel).

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Narva Keskraamatukogu vahendab infot avalikkusele oma kodulehe, Narva linna Kultuuriosakonna kultuurisündmuste kalendri, lugejatele mõeldud reklaamlehtede ja pressiteadete kaudu.

Samuti jagame infot Narva Keskraamatukogu sotsiaalmeediakanalite kaudu, Facebooki, Instagrami, Youtube kanalides. Iga raamatukogu külastajale tutvustatakse suuliselt raamatukogu üritusi ja teenuseid esimese korruse infoletis ja raamatukogu ekraanil fuajees. Linnaruumis on võimalik raamatukogu üritusi tutvustada koolide ja lasteaedade, Narva Eesti Maja, Narva Laste Loomemaja, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse, Narva kaubanduskeskuste infotahvliatel ning suurtel linna üritustel.

Kõige populaarsemateks videoteks YouTube kanalil olid 2023. aastal Loeme koos Ruth Goodman - 761 vaatamist ja lastekirjanduse tutvustavad videod. Kokku loodi 13 lastekirjandust tutvustavat videot, mida vaadati 1976 korda.

Tabel 19. Kodulehe, sotsiaalvõrgustike, YouTube statistika.

2023	Postituste arv	Külastused
Narvalib.ee	196	35906
Facebook	789	155730
Instagram	142	90119
YouTube	25	4020
Kokku	1152	285775

4.9 Andmebaasid

Raamatukogu võimaldas juurdepääsu kodulehe vahendusel RIKSi E-kataloogile, Ester'i ja Urram'i E-kataloogile. Raamatukogus pakuti lugejatele ka tasuta juurdepääsu Äripäeva teabevarale ja Estlexi õigusaktide infosüsteemile. 2023. aastal Estlexi infosüsteemi kasutati raamatukogus 7 korda ning Äripäeva teabevara kasutati 8 korda. Narva koduloo andmebaasi täiendatakse pidevalt nii trüki- kui ka fotomaterjalidega. Raamatukogu kogusse lisandusid vana Narva ambrotüübid.

5. 2024. aasta tegevused

2024. aastal on fookuses Narva Kreenholmi raamatukogu väljakolimine Ida -Virumaa Kutsekeskuse hoonest. Esialgne kavandatud asukoht on Narva Rahvaste maja ning raamatute osaline hoiustamine Narva Linnarhiivis. Kuna kogu suurus on ligi 100 000 eks, siis toimub pidev kogu optimeerimine. Uute raamatukogu ruumide remondiks on esitatud taotluse Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavatele arendusprojektidele mõeldud taotlusvooru 2023.aasta lõpus. Nii suures mahus raamatukogu kolimine nõuab nii riigi kui kohaliku omavalitsuse tuge.

Seoses venekeelsete raamatutute tarnete vähenemisega, sooviksime riigi eelarvest finantseeritavate kulude täies mahus realiseerimiseks leida uusi tarneahelaid.

2024. aasta märtsis tähistab Narva Keskraamatukogus asuv Ameerika Keskus 20. juubelit. Kavas on korraldada piduliku aktus ja avatud uste päev.

2024. aasta sündmused on pühendatud kultuurilisele mitmekesisusele, lõimumisele ja toimuvad vastavalt Narva Keskraamatukogu Tegevuskavale 2024 ja Ürituste kavale 2024.

Koostajad: Tatjana Krivolap, Natalja Gorkova, Maritsa Ort, Anna Kuuli, Julia Kudimova

allkirjastatud digitaalselt

Maritsa Ort Narva Keskraamatukogu direktori kt

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Narva Keskraamatukogu	30 koolitust	1291, 5	0 eurot

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

Kunstiteadlase loengud

11.02.2023. Narva- Jõesuu. Loeng "Narva-Jõesuu kunstnike maalides".

19.03.2023. Olgina. Loeng "Narva-Jõesuu eri maade kunstnike maalides"

25.03.2023. Tallinn ETV+ Telesaade "Своя правда"

12.04.2023. Sillamäe raamatukogu. Loeng "Marc Chagall Eestis"

16.04.2023. Narva-Jõesuu. Loeng "Värvimuusika. Vassili Kandinski"

19.04.2023. Narva Kreenholmi raamatukogu. Loeng «Sport kaunites kunstides «

09.09.2023. Narva kultuurimaja Rugodiv. Huvihariduse ja huvitegevuse infomess.

18.10.2023. Narva Kreenholmi kool. Meistriklass. Kunst hingele

20.10.2023. Olgina. Loeng "Kasside roll kunstirevolutsioonis.

21.10.2023. Narva-Jõesuu. Loeng ja meistriklass akvarellidega "Narva-Jõesuu kunstnike maalides"

25.10.2023. Sillamäe. Loeng "Kreenholmi kunstilised kangad"

10.11.2023. Kohtla-Järve. Loeng "Kunst ja muusika"

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2023)
Narva Keskraamatukogu	Kaabli ja põranda karbiku demonteerimine 4. korrus Fassaadi remondi tööd (lahtise krohvi eemaldamine) Katuse remont 35 m2
Energia raamatukogu	Valgustite paigaldamine Energia raamatukogus

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Narva Keskraamatukogu	Koolivaheaeg. Aastavahetuse ümbermaailmareis (kokku 11 üritust erinevatel teemadel)	125
Narva Keskraamatukogu	Noorte lauamängude meistrivõistlused	542
Narva Keskraamatukogu	Kunstiteraapia õpituba “Metafoorne autoportree”	10
Narva Keskraamatukogu	Uusaasta show	47
Narva Keskraamatukogu	Peretund (kokku 38 üritust erinevatel teemadel)	517
Narva Keskraamatukogu	Meistrite linn	373
Narva Keskraamatukogu	Loeme lugemiskoeraga	165
Narva Keskraamatukogu	Perepäev Äkkekülas	180
Narva Keskraamatukogu	Elusana Quest: detektiivuurimine	103
Narva Keskraamatukogu	Seitse maailmaimet	11
Narva Keskraamatukogu	2023. aasta sümbol - jänes: viktoriin, õpituba	45
Narva Keskraamatukogu	Reis raamatulinna	153
Narva Keskraamatukogu	Euroopa: riigid, sündmused, inimesed, raamatud	60
Narva Keskraamatukogu	Jussikese seitse sõpra	234
Narva Keskraamatukogu	Lugemisring	78
Narva Keskraamatukogu	Meri on, meri jääb	88
Narva Keskraamatukogu	Lugejaks pühendumine	10
Narva Keskraamatukogu	Eesti Punane raamat. Loomad	47
Narva Keskraamatukogu	Selma Lagerlöfi romaan „Nils Holgerssoni imeline teekond läbi Rootsi“	23
Narva Keskraamatukogu	Eduard Gustav von Toll	20
Narva Keskraamatukogu	Lastekirjanduse ülevaade	116
Narva Keskraamatukogu	Kasper ja viis tarka kassi	19

Narva Keskraamatukogu	Kasside planeet: mängime, joonistame	48
Narva Keskraamatukogu	Une-Mati rannakülas	27
Narva Keskraamatukogu	Leiutajateküla Lotte	46
Narva Keskraamatukogu	Narva viktoriin	71
Narva Keskraamatukogu	III koolivaheaeg (kokku 10 üritust erinevatel teemadel)	175
Narva Keskraamatukogu	Jänku-Jussi lood	139
Narva Keskraamatukogu	Vahtramäe Emil	50
Narva Keskraamatukogu	Näitus „Po jõe kallastest Narva jõe kallasteni“ (ekskursioonid)	103
Narva Keskraamatukogu	Arnold Lobel. "Kevad"	6
Narva Keskraamatukogu	Kuidas jõuda raamatukokku?	57
Narva Keskraamatukogu	Vana Tallinn: tänavad ja legendid	207
Narva Keskraamatukogu	Tiki-taki lööb kell	130
Narva Keskraamatukogu	Lihavõttepüha viktoriin	11
Narva Keskraamatukogu	Raamatukogu kotis	42
Narva Keskraamatukogu	1. aprill: viktoriin	12
Narva Keskraamatukogu	Raamatukogutund "80 päevaga ümber maailma" Jules Verne	96
Narva Keskraamatukogu	Emilio Salgari: ekskursioon. Piraadid: viktoriin. Lauamängud	86
Narva Keskraamatukogu	Nikolai Nossovi „Lõbus pere“	13
Narva Keskraamatukogu	IV koolivaheaeg (kokku 10 üritust erinevatel teemadel)	168
Narva Keskraamatukogu	Esimene päikene	110
Narva Keskraamatukogu	Tere, Gruusia!: interaktiivne mäng	13
Narva Keskraamatukogu	Kõigil on erinevad anded	37
Narva Keskraamatukogu	Filmi linastus ja arutelu	62
Narva Keskraamatukogu	Raamatukogutund Emadepäevaks	36
Narva Keskraamatukogu	Eesti Punane raamat. Taimed	21
Narva Keskraamatukogu	Hispaania avastus: interaktiivne mäng	26

Narva Keskraamatukogu	Suvine lugemisprogramm 2023	284
Narva Keskraamatukogu	Lastekaitsepäev Mary Poppinsiga	28
Narva Keskraamatukogu	Järjehoidja ajaloost	42
Narva Keskraamatukogu	Lehitsedes linna raamatu	21
Narva Keskraamatukogu	Sven Nordqvist. Pannkoogitort	27
Narva Keskraamatukogu	Orienteerumismäng	24
Narva Keskraamatukogu	Eesti muusikalised pealinnad	16
Narva Keskraamatukogu	Rahvuslikud spordialad: liikumisaasta 2023	45
Narva Keskraamatukogu	Interaktiivsed mängud "Jänesed"	17
Narva Keskraamatukogu	Do you speak English?: mäng inglise keeles	9
Narva Keskraamatukogu	Nikolai Gogoli „Õhtud külas Dikanka lähedal“: viktoriin	29
Narva Keskraamatukogu	Palju õnne sünnipäevaks, Mary Poppins!	31
Narva Keskraamatukogu	Kunsti tüübid ja žanrid	16
Narva Keskraamatukogu	Rahvusvaheline tiigripäev: viktoriin	23
Narva Keskraamatukogu	Kunsti maagiline jõud	17
Narva Keskraamatukogu	Raamatukogu sõidab lasteaiale külla	42
Narva Keskraamatukogu	Metshaldjad ja võluvärvid	14
Narva Keskraamatukogu	Euroopa keeltepäev lugemiskoertega	28
Narva Keskraamatukogu	Maagiline köök	50
Narva Keskraamatukogu	Õpi keelt läbi kunsti!	21
Narva Keskraamatukogu	Koerad, meie sõbrad	35
Narva Keskraamatukogu	Niplispitsi käsitöökoda lastele ja täiskasvanutele	42
Narva Keskraamatukogu	Raha ajalugu: viktoriin muinasjuttude ainetel	53
Narva Keskraamatukogu	Edgar Valteri "Pokuraamat"	75
Narva Keskraamatukogu	I koolivaheaeg (kokku 10 üritust erinevatel teemadel)	193
Narva Keskraamatukogu	Tänapäeva ajalugu ja traditsioonid	48
Narva Keskraamatukogu	Reis ümber Islandi	20

Narva Keskraamatukogu	“Fred Jüssi. Olemise ilu”: Kohtumine dokumentaalfilmi „Fred Jussi. Olemise ilu“ režissööri Jaan Tootseniga ning filmi linastus	26
Narva Keskraamatukogu	Kalju Kanguri "Timbu-Limbu õukond ja lumemöldrid"	58
Narva Keskraamatukogu	Aidata on kerge: aktsioon	199
Narva Keskraamatukogu	Vana-aasta õhtu - kus ja kuidas?	61
Narva Keskraamatukogu	Enid Mary Blyton	15
Narva Keskraamatukogu	Viktoriin "Jõulud"	17
Narva Keskraamatukogu	II koolivaheaeg (kokku 9 üritust erinevatel teemadel)	184
Narva Keskraamatukogu	Uusaastapidu lugemiskoortega	52

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Kreenholmi raamatukogu	Muinasjutuline imelik päkapikk	12
Kreenholmi raamatukogu	Talveloomad	13
Kreenholmi raamatukogu	Süütame kuusel küünlad	7
Kreenholmi raamatukogu	13 trolli ja kass	7
Kreenholmi raamatukogu	Talvised mängud üle maailma	7
Kreenholmi raamatukogu	Raamatu küülik	13
Kreenholmi raamatukogu	Kolm palli, ämber, porgand	28
Kreenholmi raamatukogu	Ekskursioon raamatukogus	38
Kreenholmi raamatukogu	Vana raamatukogu muinasjutud	26
Kreenholmi raamatukogu	Viivi Luik. On aastasaja lõpp. On öö *	69
Kreenholmi raamatukogu	Käpik	20
Kreenholmi raamatukogu	Elupäästev helkur	35
Kreenholmi raamatukogu	Ringike-lukuke	14
Kreenholmi raamatukogu	Kes on maailmas kõige magusam?	18
Kreenholmi raamatukogu	Jüri Oleša. "Kolm paksu meest" *	11
Kreenholmi raamatukogu	Südamelähedane sõber	4

Kreenholmi raamatukogu	Vana tuletorni valgus	62
Kreenholmi raamatukogu	Maailma tass	37
Kreenholmi raamatukogu	Inetu pardipoeg	16
Kreenholmi raamatukogu	Tarkpea läheb Interneti surfida	29
Kreenholmi raamatukogu	Värvipliitsitega karp	42
Kreenholmi raamatukogu	Elavad pildid	13
Kreenholmi raamatukogu	Võlulamp	13
Kreenholmi raamatukogu	Minu lemmik kangelane multifilmist	15
Kreenholmi raamatukogu	Multifilmide kõiketeadja	18
Kreenholmi raamatukogu	Külas on Vana - Egiptuse vaaraod	16
Kreenholmi raamatukogu	Selgelt eesti keeles	27
Kreenholmi raamatukogu	Vapustav Jaapan	17
Kreenholmi raamatukogu	Lihavõtte kellamäng	27
Kreenholmi raamatukogu	Aken - Tulilind	29
Kreenholmi raamatukogu	Lihavõtted. Kombed ja usundid	16
Kreenholmi raamatukogu	Hõlju nagu liblikas	13
Kreenholmi raamatukogu	Lilledest lehvik	17
Kreenholmi raamatukogu	Kõik kalapüügile!	9
Kreenholmi raamatukogu	Kasside meeolu	15
Kreenholmi raamatukogu	Kevadine punutud korv	11
Kreenholmi raamatukogu	Loitsude raamat *	11
Kreenholmi raamatukogu	Mina matkan	17
Kreenholmi raamatukogu	Ema, ma armastan sind!	3
Kreenholmi raamatukogu	Kellel on nina taga kant?	19
Kreenholmi raamatukogu	Mahajäetud mängud soovivad tutvuda	25
Kreenholmi raamatukogu	Tarkusesalv	18
Kreenholmi raamatukogu	Raamatukogu aardejaht	100
Kreenholmi raamatukogu	Laste õpituba	12
Kreenholmi raamatukogu	Hea mees - Sutejev	8

Kreenholmi raamatukogu	Mets täis imesid	3
Kreenholmi raamatukogu	Sügis – punapea sõbratar	19
Kreenholmi raamatukogu	Virtuaalne viktoriin "Pokuraamat"	15
Kreenholmi raamatukogu	Vanavanemate päev	3
Kreenholmi raamatukogu	Lend sügise kohal	71
Kreenholmi raamatukogu	Tuhandekäega sõber	14
Kreenholmi raamatukogu	Trollide maa	15
Kreenholmi raamatukogu	Leib on laua peremees	22
Kreenholmi raamatukogu	Kas te teate, et Eestis on...?	57
Kreenholmi raamatukogu	Linn, kus ma elan. Majad ja majakesed	15
Kreenholmi raamatukogu	Hirmsasti lõbus	25
Kreenholmi raamatukogu	Peitemängud raamatute lehtedes	23
Kreenholmi raamatukogu	Sügisene haldjas	16
Kreenholmi raamatukogu	Oma mäng	17
Kreenholmi raamatukogu	See imeline aastaaeg	12
Kreenholmi raamatukogu	Valge hane tiibadel	5
Kreenholmi raamatukogu	Uudishimu päev. Lend sügise kohal	3
Kreenholmi raamatukogu	Imelikud maailma jõuluvanad	16
Kreenholmi raamatukogu	Muinasjutuline portree	13
Kreenholmi raamatukogu	Pidulik raamatukogu	3
Kreenholmi raamatukogu	Jõulud Inglismaal / Christmas in England	6
Kreenholmi raamatukogu	Christmas in England	66
Kreenholmi raamatukogu	Sportlik laps on terve laps	20
Kreenholmi raamatukogu	Mis pole okas, aga kasvab kuuse oksal?	19
Kreenholmi raamatukogu	Prints Pähklipurejast	17
Kreenholmi raamatukogu	Pidulik tuju	6
Kreenholmi raamatukogu	Toome õnne majja	12
Kreenholmi raamatukogu	Kes toob meile kingitusi?	13